

Hranice

Kraj: Olomoucký

Správní obvod: Hranice

Nadmořská výška: 260 m n. m.

Počet obyvatel: 17 205

Adresa URL: www.mesto-hranice.cz

Okres: Přerov

GPS souřadnice: 49.549664N, 17.734922E

První pís. zmínka: 1169 (855 let)

PSČ: 753 01

Historie obce Hranice

Hranice jsou malou městskou aglomerací s necelými 20 tisíci obyvateli, tvořenou devíti místními částmi rozloženými na ploše přes 52 km². Leží na jižní straně Moravské brány při úpatí Podbeskydské pahorkatiny. Tento prostor je označován jako Bečevská brána, protože zde do Moravské brány průlomovým údolím vtéká řeka Bečva, a ze severní strany je lemován Nízkým Jeseníkem a Oderskými vrchy. Město leží na hranici mezi evropsky významnými geograficko-geologickými celky: Českým masívem a Karpatami. Reliéf Hranic je mírně zvlněný až kopcovitý, s nadmořskou výškou 260 m. Na území hranického mikroregionu se také nachází nejnižší místo evropského vodního předělu mezi Černým a Baltským mořem - 320 m n. m. Strategická poloha Hranic v Moravské bráně předurčila už od pravěku, že se staly přirozenou křižovatkou stezek a cest vedoucích z Pomoraví do severní a SV Evropy, na Opavsko a do Pováží. Byly citlivě založeny na terénní vyvýšenině v ohbí Bečvy mezi toky Ludina a Velička, takže dominují okolní krajině. V tomto prostoru se kumulují dopravní a inženýrské koridory na hlavním železničním a silničním tahu Přerov - Ostrava, s významnou odbočkou na Valašské Meziříčí, Vsetín, Beskydy a na Slovensko. Osídlení v širším okolí města dokládají archeologické nálezy již od starší doby kamenné. Hranice byly v minulosti uváděny např. jako Granice, Alba Ecclesia, Weissenkirchen, Weisskirchen, případně Mährische Weisskirchen. Poprvé jsou zmiňovány v listinném falzu z r. 1169, kde jsou spojeny se jménem rajhradského benediktinského mnicha Jurika, který osadu založil. Existenci Hranic tedy předpokládáme asi od konce 12. století. Od počátku 13. stol. byly majetkem premonstrátů z Hradiska u Olomouce, na město byly povýšeny r. 1276, ale pouze s částí městských práv, ta chybějící získaly až o 16 let později. Od 20. let 15. století Hranice přešly do majetku pánů z Cimburka a od r. 1499 byly v dědičné držbě pánů z Pernštejna. V té době jsou již dobře opevněným hospodářským a správním centrem rozlehlého panství s prosperujícím obchodem a řemesly. Druhá polovina 16. a počátek 17. stol. přinesly časté střídání majitelů panství, z nichž poslední tři se zasloužili o výstavbu a následné úpravy renesančního zámku. Po porážce stavovského odboje byl poslední majitel panství Václav Mol z Modřelic uvězněn a jeho majetek zabaven a darován olomouckému kardinálovi Františku Dietrichsteinovi. Od té doby se zámek přestal využívat jako sídlo a stal se úředním místem vrchnostenské správy. Historické jádro města zůstalo zachováno a od r. 1992 je památkovou zónou, od r. 1994 s památkovým ochranným pásmem. Do něj je zařazeno také okolí hřbitovního kostela Narození Panny Marie (zv. Kostelíček) a areál hřbitova, dále radnice

s věží ze 16. stol. a barokní kostel Stětí sv. Jana Křtitele na Masarykově náměstí. Na přelomu 18. a 19. stol. byla v Hranicích vrchnostenská manufaktura na výrobu fajánsové keramiky. Od 50. let 20. století se rozvíjel průmysl, především strojírenský (Sigma) a stavební (cementárna, cihelna) a v souvislosti s tím i bytová výstavba na nových sídlištích.

Město Hranice je také známo svou vojenskou minulostí o níž se můžete více dočíst na <http://vojenskaakademiehranice.ic.cz/>.

Hranice v posledních letech uzavřely dohodu o spolupráci mezi partnerskými městy Leidschendam-Voorburg (NL), Hlohovec (SR) a Konstancin-Jeziorna (PL). V rámci těchto partnerství vzniká spousta zajímavých kulturních akcí, upevňuje se přátelství mezi obyvateli všech měst a dochází k vzájemnému prolínání kultur. Ze známých osobností v Hranicích působil např. rakouský romanopisec, prozaik a dramatik Robert Musil nebo Josef Heřman Agapit Gallaš, který patří k významným osvíceneckým vzdělancům Moravy. Na vojenské reálce studoval básník Rainer Maria Rilke a chvíli zde pobýval i Bedřich Smetana. Také zpěvák Dalibor Janda je rodákem z Drahotuš, místní části Hranic.

